

KURYER LITEWSKI

Za pozwoleniem Najwyższego Rządu Najjaśniejszego
CESARZA Imperatora Caley Rosyji.

z Wilna V. S. 17. N. S. 28. Sierpnia 1799. we Strzode.

z Petersburga V. S. 5. NS. 16.
 Sierpnia.

Regimentu grenadyerow Xiążęcia Me-
 klenburgskiego Półkownik Graf Razumow-
 ski otrzymał rangę General Majora, nazna-
 czony Szefem regimentu przedtym Stengela
 muszkietyerow. Podpółkownik Nazimow
 został Półkownikiem, i Kommandorem złą-
 czonego batalionu grenadyerow. Regimen-
 tu muszkietyerow De Lasci Major Palkin
 został Podpółkownikiem, zostawiony przy
 dawniejszych obowiązkach. Półku Kiraf-
 syerow Weinowa Półkownik Margrabia
 Lambert naznacza się onego kommandorem.
 Tenże stopień otrzymał w półku dragonii
 Sakena a Major Nagaszew.

z Wiednia 14 Sierpnia z Gazety
 Wiedeńskiej.

Cesarz Jmć wynieść raczył na sto-
 pień Generata Lieutenanta, Xiążęcia de Lich-
 tenstein, w nadgodę nie pospolitey odwagi,
 jaką okazał w bitwie pod Placencją. Genera-
 łowi artylleryi Kray za wzięcie Mantuańskiej
 twierdzy, oddany jest regiment Antoniego
 Esterhazy. D. 8 na podziękowanie Panu
 Zastępow za szczęśliwe powodzenia we
 Włoszech odprawilo się w Metropolitalnym
 kościele naszym uroczyste nabożeństwo, w
 przytomności Cesarza, Cesarzowey Jmści,
 Wielkiego Xiążęcia Toskańskiego, Arcy
 Xiążąt Antoniego i Jana. Lud napelniają
 cy rynki i ulice radosne czynił okrzyki;
 wojsko uszykowane po trzykroć ognia da-
 wało, z wałowych armat setnie strzelano.

W raportach arcy Xiążęcia Karola 31.
 Lipca pisanych znajdujemy, że nieprzyja-
 ciel w liczbie 4 tysięcy żołnierza d. 29 at-
 takował przednie strażę Generata Kienmay-
 er pod Wehr, Zell, i Brender; a chociaż
 w przewyższających czynił siłach, został
 jednak odpartym walecznie. Tegoż dnia
 garnizon Francuzki z Alt Brisach wyszedł
 szyć uderzył na Austryakow stojących w
 bliskości, zamyslaiąc podobno zabrać zbo-
 że już żęte. Odpędził z klęską nieprzyja-
 ciela General Giulay, pod którym w bitwie
 konia raniono.

W drugim raporcie doniósł Arcy
 Xiążę Karol, że d. 29 Lipca General Ma-
 jor Hrabia Bey wysłany na rekognoskowa-
 nie w Cantonie Uri, oskoczony, raniony, w
 niewolę zabrany został; frata jednak Au-
 stryakow w tym zdarzeniu wielką nie by-
 ła. We Włoszech po wzięciu Alexandryi i
 Mantui nic ieszcze nie stało się uwagi go-
 dnego; General Melas pisze, że wszystkie
 przygotowania do dobycia mocą Tortony
 są dokończone; nie wątpimy, że już o-
 błążenie pomienioney twierdzy jest rozpo-
 częte; czyli nieprzyjaciel przyidzie z odie-
 czą, lub twierdzy tey równo z innymi u-
 paść dozwoli, czas pokaże.

Wojska nasze już wkroczyły do Sar-
 zany miasta w kraju Genueńskim położone-
 go. Dowódzca insurgentow z Arezzo In-
 ghirami, który tak wiele się przyczynił do
 uwolnienia Xięstwa Toskańskiego, dono-
 sił Generalowi Klenau, że nieprzyjaciel Rzym
 opuściwszy do Civitavechia ustąpił. Trzy
 regimenta przez buntownikow Neapolitań-
 skich zaciągnięte, złączyły się z wojskiem
 Królewskim, i ciągną iak slychać do An-
 kony, gdzie 1500 Francuzow jest na gar-
 nizonie. General dawniey Cisalpiński La-
 hoze bawi w okolicach Loretu.

Major Baron Kray przywoził temi
 dniami 10 chorągwi odebranych garnizonow
 Mantuańskiemu. Magazynow żywności,
 broni, amunicyi, znaleźliśmy bardzo wie-
 le w pomienioney twierdzy, ponieważ nie-
 przyjacielscy Wodzowie tu wszystkie po-
 trzeby dla wojska całego przed zagaieniem
 kampanii zprowadzać kazali. Armat, moż-
 dżerzow, haubic, zdobyto ogulem sztuk
 665; ręczney broni ognistej, oprócz tey,
 którą garnizon złożył 13 tysięcy.

Znaydowało się w Mantui 6 Genera-
 tow, blisko tyfiac rozmaitych Officyerow,
 licząc z ciwilnemi; Żołnierzy rodem Fran-
 cuzow 6,622, 601 Cisalpinow, 467 Szway-
 carow; wszyscy wyiowszy pierwszych,
 oświadczyli, iż do Francyi powracać i R tey
 służyć nie chcą. Znaleziono ieszcze w twier-
 dzy tyfiac Gallicyanow, dezertterow, lub
 gwałtem do służby przymuszonych, gdy

pod czas ostatniej wojny w niewolę poszli: tych General Kray odesłać kazał do regimentow, do których przedtym należeli.

Chorych nieprzyjaciół znalazło się w szpitalach Mantuańskich 1220, cały więc garnizon od Generata do gemeyna wynosił głów 10,910. Z naszej strony nie straciliśmy pod Mantuą nad 77 zabitych, 235 raniomych; bombardowanie nie trwało nad dni 4; słowem szczęśliwsze zdarzenie w dziejach znaleźć trudno. Baron Kray dał znakomite pochwały Generalom, Ott, Zoph, Elsnitz, Minkwicz, Morzin, S. Julien, Lattermann, i Gottesheim, którzy do rychłego ukończenia tak ważnej wyprawy przyłożyli się najwięcej.

Wraz po dobytciu Mantuańskiej twierdzy, zwycięzca Kray zostawiwszy kilka tysięcy garnizon, z resztą wojska wynoszącego 28 tysięcy ludu pośpieszył do głównej armii w Piemencie i Szwajcarach dwoma kolumnami, chcąc jeszcze dopomagać do oswobodzenia tych krajów od nieprzyjacielskiej mocy. Od Arcy Xiążęcia Karola czekamy raportow bardzo ważnych, wkrótce albowiem odbierze znaczny posiłek wojska zprzymierzonego, które teraz śpiesznym marszem ciągnie przez Bawaryę.

W listach z Constantinopola czytamy, że Buonaparte w tyłu klęskach wojsko prawie całe utraciwszy, zamysła tajemnie sam z Egiptu do Francji powracać; lecz Sidney Smith zamyka wszystkie porty, tak dalece, iż niepodobna jest, ażeby Okręt jaki uszedł pogoni i Nowy Posel W. Britanii u Dworu Wiedeńskiego Lord Minto przybył do naszej stolicy. W Neapolu też raz wziętych do więzienia buntowników podzielono na trzy części; jedni pójdą do sądu, drudzy na wygnanie, ostatni otrzymają przebaczenie.

*z Londynu 6 Sierpnia z Gazety
Hamburgskiej.*

Officer od Lorda Keith d. 2 Lipca wysłany doniósł Admiralicwi naszej, że pomieniony wódz zgromadziwszy do Minor ki Flotę od 33 Okrętow liniowych, gotował się płynąć ku Gibraltarskiej Ciąśninie w Pogon za nieprzyjacielem. Tenże Officer powiadał, iż d. 20 Lipca zkombinowana flotta Hiszpańsko Francuzka znajdowała się jeszcze w Cadix; pierwsza w samym porcie, druga przed wniściem do niego.

Z tych raportow należało wnosić, że nieprzyjaciół z Cadix nie wynidzie, albowie przynajmniej przez Lorda Keith w porcie zamknięty będzie, jak niegdy przez Lorda S. Vincent Marsaredo stał nieczynnie dwie lecie. Zatym kazano u nas jak najszybciej kończyć przygotowania do tajemnej wyprawy; Królewic Xiąże d' York za-

lecił ściśle diwizjom ochotników do portu ciągnącym, ażeby pośpieszały, ponieważ na Okręta lud już zabierać miano.

Odmieniło się dziś wszystko. Inny goniec od Lorda S. Vincent przysłany z Gibraltaru, przywiózł mniej pomyślną wiadomość, że d. 21. Lipca nieprzyjacielska Flotta z Cadix wyszedłszy, ku północy żagle zwróciła. Lord S. Vincent żadnego raportu nie miał od naszych Admiralow na morzu śródziemnym. Rozesłano więc gońców do Portsmouth, Plymouth, i innych portow, Okręta wojenne uzbraić kazano; wszystkie zaś do Torbay zgromadzić się powinny.

Jakożkolwiek wielkie na umysłach wrażenie uczynił niespodziany przypadek, bez trwogi i bojaźni czekamy końca. W Irlandyi Wice Król Margrabia Cornwallis ostrzeżonym został, ażeby wszelka była gotowość do odparcia nieprzyjacielskiej napaści; ponieważ powszechnie jest u nas rozumienie, że Hiszpani i Francuzi tam popłyną najpierwej; pierwsi na Okręta zabrali 10 tysięcy lądowego żołnierza; znajdują zaś jeszcze w porcie Rochefort trzy tysiące i 5 okrętow.

Francuzi wiozą diwizją Generata Augereau z 12 tysięcy złożoną, nie licząc wojsk pod Brestem zgromadzonych. Flotta zkombinowana wychodząc z Cadix miała 54 okręta liniowe. Utrzymują niektórzy, że zbliżenie się oney ku brzegom Angielskim, nie wstrzyma u nas wyprawy tajemnej. To pewna, iż Admiral Mitchell obiół komendę nad eskadrą do tego przeznaczoną: jutro w Ramsgate siada na statki pierwsza wojsk lądowych diwizya.

Lord Keith uwiadomiony o przybyciu flotty Francuzkiej na morze śródziemne, lekkał się w początkach o Minorke, ponieważ do podbicia oney Hiszpani dawno wielkie przygotowania czynili; później gdy Admiral Bruix ukazał się na brzegach Włoskich, wojska jednak nie wysadzał w Genui; rozumieli wodzowie Angielscy, że Francuzow zamiarem jest płynąć do Egiptu; i dla tego podobno Flotta nasza cokolwiek zbliżyła się do Malty.

Potwierdziła się zupełnie wiadomość o wygranej bitwie z Tippe Saibem; nie odebraliśmy wprawdzie urzędowego oney opisanie, lecz w pismach naszych czytamy odezwę Generata Stuart do armii Wschodniej d. 7. Marca, gdzie winszuje zwycięstwa żołnierzowi, wychwalając mianowicie Generata Hartley, Półkownikow Montresor i Dunlop, brigadę Indyjską i Europeyską, które nakoniec nieprzyjaciela zwalczyły. Wezyr Ally morderca kilku urzędnikow kompanii Wschodniej udał się pod protekcją Xiążęcia Neapol.

Umarł z powszechnym żalem najpierwszy i najsławniejszy z dzisiejszych Admi-

rałow W. Britanii Lord Howe, mając lat
wieku swojego 73. Miejsce jego dostaje się
Admirałowi Peter Parker. Zmarły Lord
Howe w 14 jeszcze roku odprawił wielką
podróż około świata z Lordem Anson; i
wszystkie morskie kampanie podczas woj-
ny 1744 i 1755 pod Admirałami: Anson,
Hawke, &c. W wielu bitwach dając zna-
komite dowody mężstwa i przezerności
swojej.

Gdy się zapaliła domowa wojna z A-
merykańskimi osadami, Howe zamknął por-
ty insurgentów, i dopomagał Generalowi
Howe bratu swojemu, który lądowe woj-
ska miał pod sobą. Przybył Graf d'Esta-
ing z odcięciem Amerykanom; Admirał Ho-
we potrafił zniszczyć uśłowania jego. Od-
wołany z Ameryki, obrał życie spokojne,
i do końca pomienionej wojny nie nie-
czynił.

Po kilkakrotnie do Ministerium wezwany,
przydając jako pierwszy Lord w Admira-
licyi, wiele mądrych ustaw napisał, które
flotę Angielską na tym, na którym dziś
jest stopniu postawiły. R. 1794 kommen-
derując w kanale d. r. Czerwca odniósł nie-
daleko Breštu pamiętne zwycięstwo nad Fran-
cuzkim Admirałem Villaret Joyeuse; 7 okrę-
tów liniowych zabrał lub zatopił. To było
już ostatnie z wojennych dzieł jego.

Pamiętno jest każdemu jak r. 1797 po-
wagą swoją u ludu morskiego, przywrócić
potrafił zacznianą karność. W nadgrode
wielkich zasług zaszczycony przez panu-
jącego Monarchę dostojnością Para Irlandyi
i W. Britanii, nie zostawiwszy potomstwa
płci męskiej tytuły swoje przelał zięciowi
Lordowi Curzon; Parowstwo zaś Irlandzkie
bratu Generalowi Howe.

Xiąże d' Orange Stadholder z pałacu
Hampton Court wyjechał, i podobno do nie-
go nie powróci, jeśli wyprawa na Holan-
dyą zgotowana koniec weźmie pomysłu.
Wkrótce mamy nadzieję odebrać z Indyi
Wschodniej wiadomość o zupełnym pod-
biciu Państw Tipu Saiba. Niedawno Król
Jmć odprawił rewią 5 tysięcy ochotników
z Hrabstwa Kent zgromadzonych. Wieczo-
rem dano ucztę wspólną, na które znaj-
dował się Monarcha z Królową Jmością i
familją; nastąpiła wielka illuminacja pośród
której dały się widzieć portrety Arcy Xią-
żęcia Karola i Feld Marszałka Suworo-
wa.

Telegrafy nasze w nieustannym porusze-
niu; Angielskie floty w dwóch Diwizjach na
Kanał Irlandzkim i Manche zgromadzać kaza-
no. W Indyi wschodniej Admirał Fran-
cuzki Serecy jeden z najlepszych niegdy Of-
ficjerów Komendora de Suffren, który pod-
czas terazniejszej wojny wiele nam okrę-
tów zabrał, poległ nakoniec w bitwie, okręt
jego od 50 armat nam się dostał. Zwy-
cięzca Cook syn sławnego żeglarza rano-
ny śmiertelnie.

z Paryża 6 Sierpnia z Gazety
Frankfortskiej.

Zkombinowana flotta Hiszpańsko Fran-
cuzka d. 21 Lipca z Cadix pod żagle wyszła
zmierzając ku północy; zostawiono w porcie
dla naprawy dwa okręta uszkodzone w
bitwie z korsarzami Algerjskimi. Wkrótce
więc ważnych przypadków spodziewać się
potrzeba. Admirał Bruix pisma nasze os-
karżają, że nie atakował Lorda Keith nad
15 statków nie mającego; inni zaś Ministrowi
morskiemu dają wielkie pochwały; trze-
ba żeby na nie zasłużył.

Posłowie Duńskiej i Szwedzkiej Ko-
rony donieśli Ministrowi interesów zagra-
nicznych, że pomienione Państwa zakaza-
ły do portów swoich przyjmować statki
korsarskie, albo też przez korsarzów zchwy-
tane, iakiegokolwiek bądź narodu. Ta-
kowie oświadczenie nie podobają się rządo-
wi naszemu, ponieważ rzecz pewna, że
Francuzcy korsarze stracą przez to najwię-
cej, w portach Norwegii nie znajdując po-
trzebnego schronienia z zdobyczą na mo-
rzu północnym zabraną.

Słychać że General Malsena traci kom-
mendę armii w Szwaycarach; przyczyna iak
mówią ta jest, iż odebrawszy nie raz
rozkazy do atakowania nieprzyjaciół, stał
dotąd spokojnie. Cóżkolwiek jest, w o-
statnim raporcie donosi, że Lecourbe przez
Austryaków d. 29 lipca napadnięty pod
Baven, dał odpor Generala Bey, 10 Officy-
erów, 600 żołnierzy, w niewolę zabrał;
o prócz tego 300 nieprzyjaciół bydź miało
zabitych i ranionych.

Następcą Generala Malseny ma zostać
Moreau; już w Arau był spodziewany. Cze-
kamy także przybycia do nas Reinharda wy-
znaczonego interesów zagranicznych Mini-
stra; poprzednik Talleyrand Perigord ma
wkrótce wyjechać do Niższej Saxonii.
Przedaje się w naszej stolicy pismo pod
tytułem; żądanie Francuzów. Oświadcza
Autor, że powszechnie naród pragnie przy-
wrócenia Tronu; w drugim piśmie dowo-
dzą, że Direktorowie dawniejsi zaprzędawali
Francuzów, dzisiejsi chcą im zadać śmierć
haniebną.

Kluby Jakobińskie otwarte są po wszy-
stkich prawie miastach; to jednak długo
trwać nie może; Direktoryat musi nako-
niec odwrócić od narodu szkodliwą zarazę,
albo sam w niej zginie. W Lyonie klu-
bistów znalazło się niewiele po tylu kłóstach
miasta nad inne we Francyi przez rewolu-
cyą zniszczonego. W Marseille półposąże
Marata z tryumfem noszono po ulicach;
portret Barrafa w błocie podeptany.

Przybywszy do Grenoble General Champi-
onnet mile od obywatelów i rycerstwa przy-
witany, wydał odezwę do Departamentów
południowych. Przekłada, że dziś Oyczy-
zna w równym jest niebezpieczeństwie iż

1792. Pomyślają się nieprzyjaciel filij upadają Francuzkie codziennymi klęskami. Nic nie dokáže mełstwo; gdy liczbą nie jest zasłone. Wzywa zatem Championnet obywatelów; jak niegdy Montesquiou, aby na ratunek Ojczyzny pośpieszali.

Na wielu miejscach znaleziono i zabrano na potrzebę publiczną magazyny towarów Angielskich. Związek Direktorów naszych na wspólną obronę przeciwko powstałym Jakobinom pewny jest. Rada Starszych niedawno przelała władzy wykonawczy pismo uszczypliwe, w którym się dowodzi, że dziś Francya ma 5 Królów. Nak niec jednak przebudzili się Direktorowie, i na Jakobinów głośno powstali.

Dzisiejszey nocy naprzód aresztowano w rozmaitych miejscach 900 osób; między niemi znajdować się ma wielu duchownych, Emigrantów, &c. Słowem wszyscy to są nieprzyjaciele Direktorów Sieyès i Barras. Wszystkie stráže w mieście były podwoione; zachowano ostrożność najwyższą; przed Pałacem Luxenbourg zatoczono działa lękając się podobno aby zgromadzenia Jakobińskie nie wszczęły rozruchów jakich.

Wkrótce potym Dyktoryat przelał pismo do rady Starzych donosząc iż zgromadzenia Jakobińskie konstytucyą ławały. Przyłączony rapport Ministra policyi Fouché rzecz objaśnił. Co ztąd wyniknęło później doniesiemy. Rozruch w mieście, mianowicie zaś między potrwóżonemi Anarchistami, bardzo wielki. Scherer pewnie uciekł; dekret na nie stającego ma być pifany.

Chociaż niedostatek starbowy dobrze każdemu wiadomy, domowe zamieszanie i niezgody, nie pozwalają prawie mieć nadziei, abyśmy kiedykolwiek stanąć mogli w stopniu obrony przywoitey; dnia jednak wozy rayszego rada 500 napisała, że w roku RP-ty 8 Francya mieć powinna 565 tysięcy żołnierza; to jest 322. ciężkiej piechoty, 84. lekkiej, 14 dragonii, 21 strzelców konnych, 14 Karabinierów. 13. ciężkiej jazdy, 11 huzarów, 15 artilleryi pieszej, &c. 4 konney, 10 Gendarmerie, 18. posilkowych Szwaycarów &c. rozumiemy powszechnie, że liczba tak ogromna ludu na papierze została.

General Championnet z Grenoble 10. Lipca donosił, iż szef lekkiej artilleryi Massel opanował wąwozy Fenetres i Fatieres blisko Fenestrelles położone. Innych raportów od armii Włoskiej, Alpeykiej, &c. nie mamy; słychać że General Bernadotte złożywszy ministerium wojenne, ma stanąć na czele jednej z armii naszych. Macdonald postanowił zostać pod Joubertem. W Toulonie nową eskadrę od 6 Okrętów uzbrojono.

z Bruxelles 4 Sierpnia z Gazety Hamburgskiej.

General Muller kommanderujący dziś armią nad Renem, z Metz i Luxemburgu do Moguncyi dział bardzo wiele przeprowadzić kazal. Moreau Naczelnikiem będzie wojska całego, od Kehl do Dufeldorff, 6 dywizyi ma się zgromadzić pod Generalami Muller, S. Cyr, Augereau, Lefevre, Dufour, i Legrand, co wszystko razem w komplecie wyność powinno 72 tysięcy ludu; lecz dotychczas niema jeszcze nawet półowy.

Po zabicu dowodcy rokoszanów Belgickich Loupoinne, nadzieję mamy, że spokojność w Departamentach naszych nie tak łatwo wzruszona będzie. Lambrechts który niedawno był w Paryżu Ministrem, straciwszy urząd powrócił do domu własnego, i życie spokojne pędzić zamysła. W Dunquerque uzbrojona Eskadra ma wkrótce wynisć pod żagle. Między Tirlemont i Liège oboz jest wytknięty; zewsząd wojska zgromadzą się do niego.

z Madrytu 28 Lipca z Gazety Hamburgskiej.

Zkombinowana Flotta Hiszpańsko Francuzka dnia 10 zabawiwszy w porcie Cadix d. 21. pod żagle wyszła; nie wiadomo, popłynęła do Lisbony, Brestu, Texel, lub Irlandyi; równie nie wiemy, czyli Angielski Lord Keith ścigać będzie zprzymierzeńców; niektórzy spodziewają się tu odebrać wkrótce rapport o bitwie morskiej, inni utrzymują przeciwnie, iż nieprzyjaciel filij swoje podzielił na morzu szrodziemnym, część jedna krąży około Sicilii, druga piłnuje Minorki, ostatnia nakoniec znajduje się przy brzegach Włoskich i Francuzkich.

z Werony 31 Lipca z Gazety Frankfortskiej.

Dobycie Mantuańskiej twierdzy napelnio nas radością; teraz rzeczywiście Włochy są stracone dla Francuzów. General Kray 60000 armat i moździerzy na batteryach osadzić rozkazał; dwa dni i tyleż nocy trwał ogień; gdyby się nie poddał był nieprzyjaciel, 4 i więcej dni strzelać, nakoniec szturm przypuścić miano. Garnizon broń złożył.

z Turynu 26 Lipca z Gazety Frankfortskiej.

Powiadają że część armii Francuzkiej pewnie do Nice poszła. Nieprzyjaciel miał nakazać Genuńczykom kontrybucyą 4 milionów; Sawona 2 miliony zapłacić powinna. W okolicach Dego nieustają dotąd walczyć insurgenści Piemontscy z rozmaitym powodzeniem. 15 tysięcy wojska zprzymierzonego poszło śpiesznie w okolice miasta Coni; nie ma wątpliwości, że wkrótce ta twierdza będzie oblężona.

KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna V. S. 17. N. S. 28. Sierpnia 1799. we Srzode.

z Neapolu 13 Lipca z Gazety
Hamburgskiej.

Wszystkie zamki nasze poddały się wojsku Kardynała Ruffo. Twierdza S. Elme dnia wczorajszego bramy otworzyła; wyszedł z niej garnizon Francuzki przez kapitulacyą, i do Toulonu przez Anglikow odprowadzony będzie.

z Berne 24 Lipca z Gazety
Hamburgskiej.

Ex Direktor Ochs sprawca zamieszania w Szwajcarach domowego, przejeżdżał przez miasto nasze zmierzając do Bazilei, gdzie rząd zalecił, ażeby onemu żadney obelgi nie wyrządzano. Armie Austryackie i Francuzkie nie czynią spokojnie wyglądają posilkow zewsząd śpiesznie ciągnących. Republikanci tym czasem idą do granic Cantonu Uri. Po bitwie d. 18 w powiecie Valais nie się nie stało.

Tam General Thurreau liczy już 20 tysięcy żołnierza; tyleż ma stanąć obozem pod Genewą; z obu diwizyi w jedno połączonech uformuje się podobno armia Alpeyską zwaną, pod kommandą Generała Championnet. Sztab wyższy i administracya armii narodowej Szwajcarskiej rozwiązane zostały; nie wiadomo jeszcze kiedy i jakim sposobem formowane będą nowe wojska nasze.

z Bazilei 26 Lipca z Gazety
Frankfortskiej.

Wielka część Austryackiej iazdy prawnym brzegiem Renu zbliża się ku naszym okolicom. Przewidział podobno Mafsen nieprzyjacielskie zamysły, i dla tego liczne wojska Francuzkiego diwizye idą na spotkanie Austryakow. Zaszła już utarczka; ta jednak mało znaczy w porównaniu bitwy nastąpić wkrótce mającey, jeśli prawda jest, że Mafsen za dni kilka powszechny atak przypuści.

z Semlina 18 Lipca z Gazety
Frankfortskiej.

Dziś mówią, że nie sam Palswan Oglou, lecz nieiaki Kiofe Mustafa Porcie Ottomańskiej wypowiedział postuszeństwo. Wytknął już oboz w Odakale, miejscu niedalekim od Orsowy. Był dawniej poufalem przyjacielem Palswana; ztąd był wniiosek, że i teraz iedno znim trzyma. Pogłoski o nich w Belgradzie tak są wielorakie, tak sprzeczne, iż roztropność każe czekać wiadomości dokładniejszych.

z Triestu 22 Lipca z Gazety
Frankfortskiej.

Statek przybyły z Brindisi donosił, że port Ankona powtore od eskadry zkombinowanej zamknięty został. W listach z Smirny odebranych czytamy, że Anglicy miasto Alexandryą dobyli; ponieważ iednak dzień tego zdarzenia, ani też okoliczności żadne wspomniane nie są, czekać wypada raportow dokładniejszych.

Od Granic Szwajcarskich 28 Lipca z Gazety
Frankfortskiej.

W Arberg i wielu innych miejscach Cantonu Bernieńskiego powstały frogie zamieszania. Wywieszono wszędy starodawną chorągiew narodową. Donosił o tym Direkoryat zgromadzenia prawodawczemu, prosząc o postanowienie kray na wzruszających spokojność powszechną. Tym czasem do Arberg wysłano diwizyą iazdy, dla przytłumienia rokoszu, który zagraża Cantonom okolicznym.

z Florencyi 26 Lipca z Gazety
Frankfortskiej.

Senat nasz nakazał obywatelom nadzwyczajną składkę 80 tysięcy Szkudow na tymczasowe potrzeby. We wszystkich miastach rząd surowie zakazał krzywdzić lub jakikolwiek sposobem przykrzyć się tak zwanym patryotom. Z Luki wojska Francuzkie ustąpiły zostawując wiele sprzętow i 150 armat ciężkiego kalibru. Wiesniacy, którym nieprzyjaciel zboże i bydło chciał wydzierać, odpor dali. Pisa kontribucyą zapłaciła; wszystkie kasy publiczno

funduszowe, &c z tamąd uprowadzili Francuzi.

z Manheimu 5 Sierpnia z Gazety Frankfortskiej.

Dziś rząd Francuzki nakazał kończyć burzenie fortifikacyi naszych. General La borde kommanderujący wojskiem od Worms do Spiry rozłożonym, tu główną kwartę założył.

Od brzegów Łahny 3 Sierpnia z Gazety Hamburgskiej.

Kiedysmy się lękali naybardziej, ażeby wojska Francuzkie nie zgromadziły się do okolic naszych, odbieramy niespodziewaną wiadomość, że też wojska z prawego brzegu Renu śpiesznie ustępując, przenoszą się wszystkie na lewy. Z Höchst wyszli Republikanie.

z Lausanne 27 Lipca z Gazety Frankfortskiej.

Codziennie wojska Francuzkie konne, piesze, i artillerya przez miasto nasze przechodzą, z Bazilei, Oberland, Friburga śpiesznie zmierzając do Genewy, i Chambery, gdzie mają formować armią Generała Championnet. W Cantonie zaś Lemańskim już

podobno Oboz nie będzie wytknięty.

z Berne 29 Lipca z Gazety Frankfortskiej.

Położenie wojsk Auftryackich i Francuzkich nie odmieniło się bynajmniej; oprócz kilku małych utarczek nie zaszło nic ważnego z obu stron. Cesarscy stoją spokojnie nad rzeką Limmat; 16 tysięcy piechoty pod Affollern; półki Szwajcarskie na zółdnie W. Britanii zostające pomnażają się codziennie. Powiadaia że w Cantonach naszych nie będzie przywrócony rząd zupełnie taki, jaki był przed wtargnięciem Francuzow.

z Mediolanu 31 Lipca z Gazety Frankfortskiej.

Armia z kombinowana dobywszy Alexandryą, d. 26 w pole ruszyła z obozow; General Keim poszedł do Coni; Melas do Sawony; Feld Marszałek Suworow do Novi; diwizya pod Placencją stojąca do Bronno; ta nieprzyjaciol z tyłu atakować powinna, gdy na Genuę nastapiemy. General Haddick znajduje się w Asta zważając obroty Francuzow stojących na górze petit & Grand S. Bernard.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]